

Marie-Louise Olsen
Naturmangfold og Verneområder

Statsforvalteren i Innlandet

Dammer i kulturlandskapet

— småskala
restaureringsprosjekter hos
grunneiere
(landbrukseiendommer).

Våtmarksgruppa september 2022

Et kort «historisk tilbakeblikk»

Eksempel på nylig nedlagt dam i kulturlandskapet

Finansieringsmuligheter etter søknad

M ELEKTRONISK SØKNADSSENTER TRENGER DU HJELP? [Logg inn](#)

Tilskudd til trua arter

[Om ordningen](#) | [Søknadsfrist](#) | [Søknadsarkiv](#) | [Spørsmål og hjelp](#)

Søknadsskjemaet er stengt.

Om ordningen

Søknadsskjemaet åpner ca. 1. desember.

Målgrupper for ordningen er grunneiere, privatpersoner, frivillige organisasjoner, kommuner, virksomheter og institusjoner.

Trua arter er arter som i Norsk rødliste for arter 2021 klassifiseres som truet, dvs som er i en av følgende tre kategorier: Kritisk truet (CR), sterkt truet (EN) eller sårbar (VU). Dette omfatter 2752 arter.

Veileder

Søke om tilskudd - tiltak for trua natur

Har du et naturområde med trua natur eller et verdifullt kulturlandskap? Sjekk om du kan søke om tilskudd for å ta vare på dem.

Det er flere ulike tiltak og tilskuddsordninger. Det er viktig at du søker på den riktige.

Tilskuddsordninger

- Trua arter**

Trua arter er definert i Rødlista for arter. Gjennom denne ordningen kan du også søke tilskudd til prioriterte arter.

Artsdatabanken: Norsk rødliste for arter 2021
Norsk rødliste for arter er en oversikt over arter som har risiko for å de ut fra Norge.
- Aktuelle tiltak**
 - skjøtsel og vedlikehold
 - biotopforbedrende tiltak
 - konkrete tiltak for enkeltarter, for eksempel flytting av individer, reintroduksjon og innsamling av frø
 - tilpasset bruk på areal som inngår i driften av landbruksforetak
 - gjerding
 - kartlegging og overvåking knyttet til tiltak

Det kan også gis tilskudd til tiltak for å hindre at hubro der som følge av at de bruker strømtolper som sitteplass. Det er primært eiere av strømett som kan få slike tilskudd.

I tillegg til tiltak i felt kan det gis tilskudd til nødvendig utstyr og informasjon om artene.

Kriterier for tilskudd

Landbruksdirektoratet
Ernærings- og landbruksdepartementet

Landbruket Forvaltningen
Språk Søk Meny

Hjem / Jordbruk / Ordninger for jordbruk / Tilskudd til spesielle m...

Denne siden eksisterer på nynorsk
[Tilskot til spesielle miljøtiltak i jordbruket \(SMIL\)](#)

Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)

Gjelder tilskudd til tiltak som fremmer natur- og kulturverdiene i jordbrukets kulturlandskap og reduserer forurensningen fra jordbruket.

[Logg inn/skjema](#)

Hvem kan søke?

Den som eier eller leier en landbrukseieendom der det foregår tilskuddsberettiget jordbruksproduksjon, kan søke tilskudd. Den som leier må ha godkjenning fra eier. Privatpersoner og foretak kan søke om tilskudd.

Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Innlandet

Dato	FOR-2023-04-20-633
Ikrafttredelse	20.04.2023
Endrer	FOR-2021-08-25-2613
Gjelder for	Innlandet
Hjemmel	LOV-1995-05-12-23-§3 , LOV-1995-05-12-23-§18 , FOR-2018-11-23-1751
Kunngjort	02.05.2023 kl. 14.20

*Ulike private fond, stiftelser og legater
F.eks. Bess Jahres minnefond,
Sparebankstiftelsen o.a.*

Aktuelt regelverk

Plan- og bygningsloven

- Terrenginngrep > 1,5 meter?
- Krav til gjerdning/sikring?
- Nabovarsling?
- Annet?

Hensyn til eksisterende **kulturminner** og verdifullt **biologisk mangfold** i området.

Må sjekkes ut i kartbaser:

- ❖ Kulturminner, kulturlandskap m.v.
- ❖ Naturtyper, arter, myr, kantsoner m.v.

Jordloven

Berører tiltaket fulldyrket eller overflatedyrket mark?

- Søknad om tillatelse til omdisponering.

Vannressursloven, og forskrift om fysiske tiltak i vassdrag:

- Eget søknadsskjema til fylkeskommunen eller Statsforvalteren.

Biotopforbedrende tiltak:

- ❖ Artsforekomster i nærheten
- ❖ Plassering
- ❖ Metode
- ❖ Ny dam
- ❖ Utbedring av eksisterende dam
- ❖ Kostnad

Beite i kombinasjon med dam-prosjekter

Dammer i skog:

- ❖ En fordel med lysinnstråling fra sør eller vest.
- ❖ Amfibier.
- ❖ Hauger av steiner.

Erstatningsbiotoper i jordbrukslandskapet:

- ❖ En oppfordring til gårdbrukere
- ❖ Tilpasset drift
- ❖ Rekreasjon og naturhensyn

Eksempel på en erstatningsdam

Eksempel på tilpasset drift (tidvis flomdam)

Statsforvalteren i Innlandet

- En god ide å planlegge småskala naturprosjekter i sammenheng med hverandre:
- Spredningskorridorer
- Robuste økosystemer
- Mosaikk, økotoner og variasjon

Formidling for barn – vann er liv!

Statsforvalteren i Innlandet

Konklusjon:

Ofte et win win restaureringstiltak!

Dam-prosjekter gir grunneiere eierskap til naturprosjekter.

I flere tilfeller melder også naboer til slike prosjekter interesse.

Et oversiktlig tiltak for de fleste.

Bra for spesielt fugler og amfibier.

Inspirasjon? Sjekk ut hjemmesida
til Våtmarksgruppa på
dammer.no -

For videre spørsmål, veiledning osv. – tøv ikke med å ta kontakt 😊

Marie-Louise Olsen

malol@statsforvalteren.no

Telefon: 61266076

Statsforvalteren i Innlandet